

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Lisa 1. Tehniline kirjeldus Sotsiaalkindlustusameti väikeostu pakkumuskutse „**RFK eestikeelse tõlke ja juhendmaterjalide kaasajastamine**“ juurde (kõik osad)

Mõisted ja taustainfo:

Ekspert – mingi ala asjatundja, keda rakendatakse eriteadmisi nõudvate küsimiste lahendamiseks.

Korrektuur – tõlketeksti üle lugemine teise inimese poolt eesmärgiga paranda ja kontrollida selle keelelist õigsust ja arusaadavust.

Toimetamine – tõlketeksti algtekstile vastavuse kontrollimine.

Sisuline toimetamine – kontrollitakse, et algteksti mõte on tõlketekstis õigesti ja midagi vahele jätmata edasi antud, laused loogilised ning terminikasutus ühtne.

Erialane toimetamine – tõlketeksti kontrollitakse terminite õige ja asjakohase kasutamise seisukohast.

Rahvusvaheline funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsioon (RFK) on Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) poolt välja töötatud klassifikatsioon, mis võimaldab kirjeldada inimese funktsioneerimisvõime ja selle piirangutega seotud situatsioone, andes tervikliku raamistiku info süstematiseerimiseks ning luues ühtse standardkeele tervisega seotud seisundite kirjeldamiseks erinevate valdkondade vahel. RFK võimaldab seejuures seostada erinevad aspektid inimese funktsioneerimisvõimes, vaadeldes inimest kui tervikut. Funktsioneerimisvõime hindamisel arvestatakse inimese terviseolukorda, keha funktsioone ja struktuure, tegutsemis- ja osalusvõimet, keskkonna- ja personaalseid tegureid. RFK aitab jälgida kliendi funktsioneerimisvõime muutust ajas ning läbi erinevate süsteemide ja teenuste kasutamise, sealhulgas teenuste vajaduse hindamisel, puude ja/töövõime hindamisel ning jagada infot asjakohaste osapoolte vahel. RFK võimaldab kliendi tasandil planeerida efektiivsemaid sekkumisi, tulemuste hindamist ja lihtsustada suhtlemist.

Tegevuse eesmärk:

Rahvusvahelise funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsiooni (RFK) tõlge anti välja 2005. aastal. Viimastel aastatel on tõlget kohandatud, kuid ei ole ühtselt valdkondade üleselt toimetatud. 2021. aasta alguses väljastas WHO Eestile viimase ingliskeelse versiooni klassifikatsioonist, kus on varasematele koodidele lisandunud uued RFK koodid.

Eesmärgiks on viimasest ingliskeelsest RFK versioonist saada tarbetõlge, mida kasutada avaliku dokumendina, mida saab võtta sotsiaal- ja tervisevaldkonnas erialaste dokumentide (sh metoodika) aluseks. Eesmärgi saavutamiseks tuleb tõlkida eesti keeles puuduolevad koodid ning kaasajastada RFK eestikeelne tõlge ja juhendmaterjalid, mis on vajalikud RFK üle-eestiliseks valdkondade üleseks rakendamiseks (sh koolitusmaterjalid). Töö tulemusena edastatakse eestikeelne versioon Sotsiaalkindlustusameti poolt WHO ametlikule klassifikatsiooni brauseri lehele.

1. Teenuse üldtingimused

1.1. Ekspertteenus RFK tõlke kaasajastamiseks jaguneb järgmisteks osadeks:

- 1.1.1. Osa 1 – ekspertteenus RFK peatüki „Organismi funktsioonid“ ning juhendmaterjalide tõlkimisel ja sisu toimetamisel
- 1.1.2. Osa 2 – ekspertteenus RFK peatüki „Organismi struktuurid“ ning juhendmaterjalide tõlkimisel ja sisu toimetamisel
- 1.1.3. Osa 3 – ekspertteenuse RFK peatüki „Tegutsemine ja osalus“ ning juhendmaterjalide tõlkimisel ja sisu toimetamisel
- 1.1.4. Osa 4 – ekspertteenuse RFK peatüki „Keskkonnategurid“ ning juhendmaterjalide tõlkimisel ja sisu toimetamisel
- 1.1.5. Osa 5 - sisutoimetaja teenus ekspertidest koosneva meeskonna koordineerimisel ja sisutöö toimetamisel.

2. Teenuse kirjeldus ja teenuse maht, aruandlus:

2.1 Töö toimub perioodil märts 2021 – juuli 2021.

2.2 Klassifikatsiooni kaasajastamine toimub meeskonnas, mis koosneb neljast töögrupist, kuhu kuulub kuni 2 liiget. Gruppide vahel on ära jaotatud klassifikatsiooni funktsiooni, struktuuri, tegutsemine ja osalus ning keskkonnategurite koodid (Lisa 3).

Varasemalt 2005. aastal ja 2016. aastal on RFK koodid osaliselt ka kaasajastatud, kuid klassifikatsioon tuleb terviklikult erialaspetsialistidest koosnevate ekspertide meeskonnaga üle vaadata ja kooskõlastada erialase ja läbivalt ühtse terminoloogiaga.

Klassifikatsioonis on kokku 1643 koodi. Organismi funktsiooni peatükis on kokku 574 koodi, organismi struktuuride peatükis on 322 koodi, tegutsemine ja osalus peatükis on kokku 486 koodi ning keskkonnategurite peatükis on 261 koodi.

Pärast viimast tõlkimist on WHO poolt lisandunud juurde 124 uut koodi, mis tuleb ekspertmeeskonna poolt eesti keelde tõlkida kasutades erialast terminoloogiat.

Lisaks põhitõlkele tuleb kaasajastamiseks juhendmaterjalid „ICF Beginners' Guide“ ja „How to use ICF“. Mõlemad on eesti keelde tõlgitud, kuid vajavad toimetamist ja erialase terminoloogia ja sõnastusega ühtlustamist uuendatud RFK tõlkega. „ICF Beginners' Guide“ maht on 23 lehekülge. „How to use ICF“ maht on 127 lehekülge. Juhendmaterjalid jagatakse 4 grupi vahel võrdseteks osadeks.

2.3 Ühe eksperdi töö maht on keskmiselt 15 h kuus. Maht sisaldab nii ekspertteenuse raames tõlkimist ja toimetamist kui ka regulaarseid meeskonnakohtumisi. Eksperdi töö maht võib tema nõusolekul olla kuni 30 h kuus juhul, kui vastavas osas tunnistatakse edukaks ainult üks pakkumus.

Töögruppe koordineerib sisutoimetaja, kelle töö maht on 20 h kuus. Sisutoimetaja ülesandeks on kutsuda kokku meeskonna kohtumised ja protokollida, tagada töögruppide vaheline kommunikatsioon, vastata või koordineerida edasi meeskonnas tekkinud küsimused ning vastutada, et töö toimub ühtsetel alustel, toimetada alapeatükkide kaupa ekspertide tehtud töö ning kontrollida, et klassifikatsioonis oleks ühtselt läbiv terminoloogia. Lisaks on sisutoimetaja

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

ülesandeks kutsuda kokku regulaarsed (ca 1 kord nädalas) ekspertmeeskonna kohtumised. Vahearuande kohustus SKAle on 1 kord kuus koosoleku formaadis ja iganädalaste protokollide edastamine SKA lepingus märgitud kontaktisikule.

Tõlkimisprotsess ja koosolekud toimuvad elektroonses keskkonnas. Tõlkimiseks on loodud valmisolek elektroonses keskkonnas, kus eksperdil peab olema valmidus ID-kaardiga sisse logimiseks. Ekspertidele on loodud juhendmaterjalid, mille alustel tööprotsess toimub.